

УКРАЇНА

(19) UA (11) 55343 (13) U
(51) МПК
B01D 3/20 (2006.01)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) КЛАПАН КЛАПАННОЇ ТАРІЛКИ МАСООБМІННОЇ КОЛОНИ

1

2

(21) u201006938

(22) 07.06.2010

(24) 10.12.2010

(46) 10.12.2010, Бюл.№ 23, 2010 р.

(72) МІКУЛЬОНОК ІГОР ОЛЕГОВИЧ, ОСТРІКОВ
ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ

(73) МІКУЛЬОНОК ІГОР ОЛЕГОВИЧ, ОСТРІКОВ
ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ

(57) 1. Клапан клапанної тарілки масообмінної ко-
лони, що містить диск, оснащений пластинчастими

напрямними з обмежувачами його підйому, який
відрізняється тим, що диск виконано із зубчастою
відбортовкою, спрямованою в бік пластинчастих
напрямних.

2. Клапан за п. 1, який **відрізняється** тим, що бо-
кові поверхні кожної пластинчастої прямої ви-
конано зубчастими, а саму пластинчасту пряму
- увігнутою по її ширині до центра диска.

Корисна модель належить до масообмінного
обладнання, а саме до клапанних тарілок ректифі-
каційних та абсорбційних колон і може бути вико-
ристана в хімічній, харчовій і споріднених з ними
галузях промисловості.

Одним з найбільш простих та ефективних ти-
пів масообмінних колонних апаратів є колони з
клапанними тарілками, основними елементами
яких є клапани. Традиційний клапан клапанної
тарілки масообмінної колони містить диск, споря-
джений пластинчастими напрямними з обмежува-
чами його підйому [Поникаров И.И., Гайнуллин
М.Г. Машины и аппараты химических производств
и нефтепереработки: учебник. - М.: Альфа-М,
2006. - С. 212, рис. 3.9].

Внаслідок виконання диска у вигляді круглої
пластини ефективність диспергування ним легкої
фази незначна, адже газ (пара), що підіймає диск
під час роботи клапанної тарілки, проходить крізь
шар рідини на тарілці у вигляді не окремих буль-
башок, а безперервних струменів.

В основу пропонованої корисної моделі покла-
дено задачу вдосконалення клапана клапанної
тарілки масообмінної колони, в якому його нове
конструктивне виконання забезпечує інтенсивне
диспергування легкої фази на тарілці, а отже і під-
вищує ефективність масообмінного процесу. Крім
того, наявність у диска зубчастої відбортовки зме-
ншує площу контакту диска з полотном тарілки, а
отже і ймовірність "прилипання" клапана до таріл-
ки.

Поставлена задача вирішується тим, що в
клапані клапанної тарілки масообмінної колони,

що містить диск, споряджений пластинчастими
напрямними з обмежувачами його підйому, згідно
з пропонованою корисною моделлю новим є те,
що диск виконано із зубчастою відбортовкою,
спрямованою в бік пластинчастих напрямних.

У найприйнятнішому прикладі виконання кла-
пана бокові поверхні кожної пластинчастої пря-
мної виконано зубчастими, а саму пластинчасту
пряму - увігнутою по її ширині до центра диска.

Виконання диска клапана із зубчастою відбор-
товкою, спрямованою в бік пластинчастих напрям-
них, забезпечує інтенсивне диспергування легкої
фази, що рухається з-під диска в простір над тарі-
лкою, а отже підвищує площу контакту оброблю-
ваних фаз і ефективність та інтенсивність прове-
дення масообмінного процесу. Крім того, наявність
у диска зазначеної відбортовки зменшує площу
контакту диска з полотном тарілки, а отже і ймові-
рність "прилипання" клапана до тарілки.

Наявність аналогічних зубців і на бокових по-
верхнях пластинчастих напрямних також сприяє
інтенсифікації диспергування легкої фази на тарі-
лці, а виконання напрямних увігнутими по їх шири-
ні до центра диска забезпечує вільний рух диска
відносно полотна тарілки.

Сутність корисної моделі пояснюється крес-
леннями, на яких зображено: на Фіг.1 - загальний
вигляд клапана; на Фіг.2 - вид А на Фіг.1; на Фіг.3 -
переріз за Б-Б на Фіг.1.

Клапан клапанної тарілки масообмінної колони
містить диск 1, споряджений пластинчастими на-
прямними 2 з обмежувачами 3 його підйому, при
цьому диск 1 виконано із зубчастою відбортовкою

(13) U
(11) 55343
(19) UA

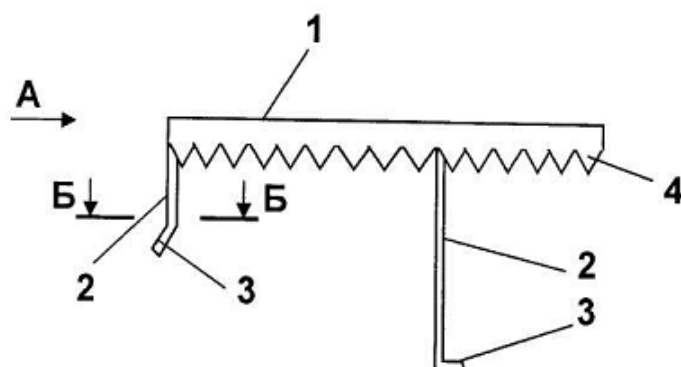
4, спрямованою в бік пластинчастих напрямних 2 (Фіг.1). Бокові поверхні 5 пластинчастих напрямних 2 також може бути виконано зубчастими (Фіг.2), при цьому пластинчасті напрямні 2 виконано увігнутими по їх ширині до центра диска 1 (Фіг.3).

Клапан працює в такий спосіб.

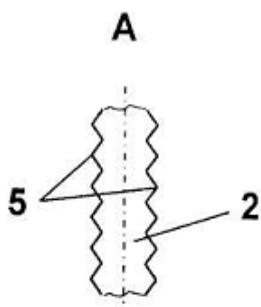
Під час роботи масообмінного апарата важка фаза рухається по полотну тарілки (не показано), а легка проходить крізь її отвори і підіймає диски 1 клапанів до упору обмежувачів 3 у нижню частину тарілки. При цьому легка фаза, проходячи зубчасту відбортку 4, руйнується на окремі бульбашки,

які потрапляють у шар важкої фази (рідини) на тарілці. Цьому сприяють також і зубчасті бокові поверхні 5 пластинчастих напрямних 2. При цьому відбувається інтенсивна взаємодія оброблюваних фаз. Завдяки виконанню напрямних 2 увігнутими по їх ширині до центра диска 1 (див. Фіг.3) забезпечується вільний рух диска 1 відносно полотна тарілки без зачеплення зубчастих бокових поверхонь 5 пластинчастих напрямних 2 за крайки отворів полотна тарілки (не показано).

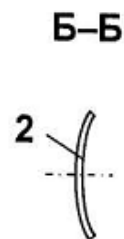
Пропонована корисна модель істотно підвищує експлуатаційну надійність клапана клапанної тарілки масообмінної колони.

Фіг. 1

Фіг. 2

Фіг. 3